

Szeged közgyűlése a népköztársaság létesítése mellett döntött.

(Saját tudósítónktól.) Szeged törvényhatósági bizottsága szombat délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tartott, hogy állásfoglaljon a forradalmi átalakulással kapcsolatban, amely most zajlik le az országban. A törvényhatósági bizottság riánk tapasztalt méltósággal, foglalt állást a komoly események kavargésa közben a független magyar népköztársaság mielőbbi létesítése mellett és hozzászólás nélkül fogadta el úgy a tanács javaslatát, mint a Móra Ferenc által a Nemzeti Tanács nevében előterjesztett határozati javaslatot, amelyhez a tanács is bejelentette hozzájárulását. A közgyűlés lelkesen megtapsolta a magyar népköztársaság létesítéséről szóló javaslatot.

(A polgármester megnyitó beszéde.)

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester a következő beszéddel nyitotta meg a rendkívüli közgyűlést:

Tisztelt Közgyűlés! Szakítani a multak hagyományával, a feledés fátylát borítani a letűnt idők kedves emlékeire, kitépni emlékünkből a multak rendszerének összes büneit és fogyatékoságait abból a célból, hogy ráterjünk egy — reméljük — jobb időkre: oly magaslatos tény, amely minden „nagy” jelzót megérdemel.

Nem volt még fontosabb közgyűlés e teremben és nem volt válságosabb időben sem. Most nemcsak e város ügyéről van szó, nem is a többi város ügyéről, vagy a környékünkben fekvő községekről, nem a nemsokára a mult idők emlékeihez tartozó vármegyei rendszerről; nincs szó most a munkapártról, sem a függetlenségéről, nem tárgyalunk az agrárius, vagy merkantil-politikáról, nem tárgyalunk a nemzeti kérdések megoldása, nem tárgyalunk arról sem, hogy imádjuk-e és ha igen, hogyan imádjuk Istenünket, nincs szó a családról, nincs az egyénről, hanem mind erről összevéve, sőt még annál is többről van szó: arról, hogy a szövetségesei és ellenségei által egyaránt magárahagyott magyarságnak milyen lesz a jövője?

Az 1848-ik évi országgyűlés azért volt a legnagyobb, mert ott a földbirtokos nemcsak hazafias lelkesedésükben elhatározták, hogy a háza üdvösségéért, a magyar faj erejéért és Magyarország jövője boldogulása kedvéért lemondanak birtokaikról és földszabaditják jobbágyaikat. A mai kor gyermekei és polgárai viszont lemondanak arról a kiváltságukról, hogy egyedül intézzék a népek millióinak sorsát s az általános választói jog révén mindenként osztályosává tesznek annak a hatalomnak, amely felettünk lebeg és cselekvésünket irányítja. Ebben járt elől kérihetetlen következetességgel Magyarország mai vezére.

Hia kunatom, hogy mi az oka annak, hogy gróf Károlyi Mihály ez előtt csak igen rövid idővel is csak egy kiesinyke pártján állott az élén, ma pedig minden magyar rá tekint s mindenként ő irányít, rájövök, hogy az ő következtetése bizonyultak helyesnek, mert a világtörténelem e legvéresebb háborúja elvesztettük, hálá omlott patakokban a magyar vér idegen célokért s mert a jövő szánára meg kell mentenünk Magyarországnak s a magyarságnak azt, amit lehet. Az ő kiderült igazságának támogatására hivatott össze ez a mai rendkívüli közgyűlés, amelyet

ezennel megnyitottnak jelentek ki. S ezzel rátérünk a tárgysorozatra.

Zugó taps fogadta a polgármester beszédét, ami után Tuschler Endre főjegyző fölolvastotta a tanács következő határozati javaslatát:

(A tanács javaslata.)

A világot mozgató és a népek sorsát intéző események parancsolják, hogy Magyarország jövője boldogulását a népiuralmi eszmék megvalósításában keresse. Ebből az okból Szeged város törvényhatósági bizottsága fölismerte azt, hogy az országkormányzat, gazdasági és katonai átalakulását csak a Nemzeti Tanács által kijelölt úton lehet a társadalmi rend, a vagyon és életbiztonság veszélyeztetése nélkül megteremteni, innepélyesen kijelenti, hogy Szeged közönsége a Nemzeti Tanácshoz csatlakozik. Ugyanakkor ismételve hangsúlyozza, hogy föltétlenül szükségesnek tartja a következő intézkedéseknek minden időmulasztás nélkül való életbeléptetését.

1. törvénybe iktatását az általános, egyenlő, titkos, a nőkre is kiterjedő választójognak, amely a törvényhatósági és községi életbe is keresztül vitetik;

2. szükségesnek tartja ezen választójogi törvény megalkotása után az országgyűlésnek haddék nélküli fölosztását és az új választásoknak az új törvény alapján történő kiírását;

3. Magyarország teljes kormányzati, gazdasági és katonai függetlenségének alkotmányjogi biztosítását;

4. a hírlap vizsgálat megszüntetésével a sajtó szabadságának, továbbá az egyesületi és gyűlékezési jognak intézményes biztosítását;

minden az állam ellen elkövetett büntelt miatt elítélt polgár és katona részére az általános kegyelemosztás és a folyamatban levő politikai pereknek úgy a polgári, mint a katonai bíróságok előtt való megszüntetését;

6. minden bel- és külkormányzati rendszabály megtételét arra, hogy az ország lakosságának élelmezése és minden szükségleti cikkei való ellátása biztosítva legyen;

7. a birtok és a társadalmi rend megujtását, amely a népet földhöz juttatja a háboruból hazatértek sorsát biztosítja, a fölhalmozott tőkék igénybevétele után;

8. szükségesnek tartja az általános béketanácskozásra Magyarország képviselőitében olyan férfiak kiküldését, akik a leszerelésnek, a kötelező békebírósnak és a nemzetek szövetségének hívei;

9. a magyarországi seregeknek a külföldről való visszahívását, a külföldieknek hazájukba való visszaküldését;

10. a népiuralmi szellemben átalakítandó magyar alkotmányban annak kimondását, hogy a háború és béke kérdésében a döntés joga a nép képviselőit illeti.

Kimondja még a javaslat, hogy ezt a határozatot a közgyűlés nyomban közli a Magyar Nemzeti Tanáccsal.

Móra Ferenc állott föl ezután szólásra. A Nemzeti Tanács nevében a következő beszédet mondta:

(Javaslat a népköztársaság mellett.)

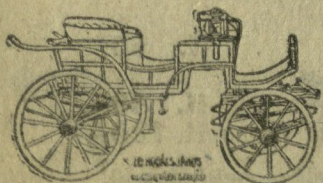
— Polgártársak! Azon az éjszakán, amikor én 8 társam megbízásából megérkeztem azt az indítványt, melyről most a tanács előterjesztést hallottuk, a forradalom előestéjén ál-

lottunk, amikor 42 társammal beadtuk az illetékes hatóságokhoz, már benne voltunk a forradalomban s ma, amikor tárgyalásra gyűltünk össze, már mögöttünk van három őri-tőn zakatoló nap és éjszaka s azzal együtt egy bevégzett forradalom, egy égő lángolás az éjfélete égen, amely most Magyarországra borul. Ez a beadvány mai formájában már elavult stílusgyakorlat, amely csak arra szolgálhat alkalmul, hogy mai összefüvetelünkön utolérjük a vágatató időket és meghatott lélekkel éltessük azt a népiuralmat, amely nem az Isten kegyelméből, hanem a magunk akaratából való, amit ezen a földön csak egyszer lehetett eddig elmondani, 1849-ben és felkünk piros kendőjét a hála szavaival lengessük azok felé, akik ma ezt a népakaratot szimbolizálják.

— Polgártársak, nemcsak nekünk, kis embereknek, akik a háború első napja óta jajveszékeltük a Cassandra-jóslatot, de minden nyílt szemű embernek előre kellett látnia ezt az apokaliptikus helyzetet, amelybe a háborúnak juttatni kellett az országot. És nekünk, akiknek volt bátorságunk a háborús dicsőség leghehujásabb napjaiban is azt vallani, hogy a legrohadtabb béke is istenibb és emberibb dolog a legdicsőségesebb háborúnál, ma is van bátorságunk kimondani azt, hogy bár ennek a vétkes és fájdalmas generációnak, amelyhez tartozunk, lehajtott fővel és keserűségtől fuldokló szívvel kell körülállnunk a történelmi magyarság sirbatételét, be kell látnunk azt, hogy jobb volt ezt a háborút elveszteni, ha egy, bár megfoghatózott, de szabad és modern magyar nemzet gyanánt kerülhetünk ki belőle, mint megnyerni úgy, hogy még eddigi álszabadságunkat is elvesítve a padosz császárság halálos ölelésében, a feudalizmus fentartói legyünk itthon és az emberi és nemzeti szabadság megátkózott pandurjai a világ szemében.

— Polgártársak, tudom, hogy eddig mindnyájatok nevében beszéltem és azt büszem, mindnyájatok szívéből szólok akkor is, amikor annak szükségességét hangoztatom, hogy Szegednek sietve bele kell illeszkednie az új világrendbe, bár még annak csak körvonalai derengenek előttünk. Annál könnyebben tethető ez Szegeden, mert hiszen itt a Nemzeti Tanács hatalmát minden osztály és minden foglalkozás szolgálja. A forradalomnak most már csak arra kell vigyáznia, hogy megőrizze tisztaságát és míg tiszta céljait biztosítva nem látja, a vezetést ki ne adja a kezéből. A forradalomnak és a forradalom pártjainak igen is szükségük van erősdésre, azért hálával és köszönettel kell vennünk és beolvasztanunk minden felajánlott erőt, de vérátömlesztésről a régi rendszerből, vérátömlesztésről, amely fertőzött vért hozna, vérátömlesztésről egy holt tetemből, beszélni sem lehet, mert az nem erősödést jelentene, hanem a halál kezdetét.

— Polgártársak! Nem tudjuk még, milyen lesz az új rend törvényhatósága, milyen lesz a municipális kormányzat, de az természetes hogy a törvényhatóságok mai összetételükben rövidesen megszűnnek. Szeretnénk, ha Szeged törvényhatósága, amelynek ne felejtjük el, a multban sohasem volt meg a kellő súly egyik kormányzat alatt sem, szerelménk, ha Szeged törvényhatósága, multja expiálásul is, a vezérszólamot vinné a mai napok kórusába és ezúttal Szeged népének már megnyilatkozott akaratát követve, elfogadná a következő határozati javaslatot, amelyet a tanács javaslat helyébe a Nemzeti Tanács szegedi intézőbizottságának nevében van szerencsém betérjeszteni.

Gazdasági kocsik, hintók, hajtókocsik és gyümölcszállítás-hoz ruganyos homokfutók nagy választékban kaphatók

IFJ. HODÁCS JÁNOS

kocsigárában SZEGED, Tábor-utca 4. szám. Telefon 828. Villamos megálló, tüzoltó-laktanya. Kocsifényezések is elvállaltatnak.

